

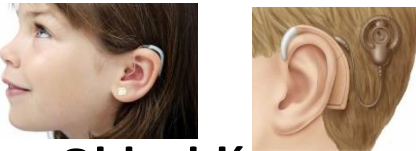
Sociální práce s lidmi se sluchovým postižením

Konference Liberec 14.3. 2018

Kdo jsou lidé se sluchovým postižením

- **Nedoslýchaví**

- mluvený jazyk a odezírání
- rozumí (psané) češtině
- ověřovat porozumění

- **Ohluchlí (často senior)**

- horší odezírání (bývá i horší zrak)
- časově náročnější (nespěchat)
- dobrá znalost českého jazyka (přečte, rozumí)
- ověřovat porozumění, u čtení není potřeba

- **Neslyšící** - preference českého znakového jazyka

- špatně rozumí textům
- upravené a zjednodušené texty, podtrhávání, zvýrazňovače, štítky,...

- **hluchoslepí**

~~hluchoněmí~~

Lidé se sluchovým postižením

- Na první pohled, hluchota není poznat.
- Pokud nevidím, tak nikoho neslyším.
- I když máte sluchové postižení, lze plnohodnotně komunikovat.
- Důležité je vědět jak.

- Vše lze vyřešit, pokud je ochota na obou stranách.
- Nerozumět, je velmi nepříjemné.

Mimo jiné je důležitý RESPEKT, TRPĚLIVOST A OCHOTA hledat řešení.

Komunikační předsudky

- Neslyší, ale mohou si to přečíst
- Neslyší, mohou odezírat
- Mají sluchadlo/kochleární implantát = rozumí
- Když nerozumí, jsou hloupí
- Mluví (já jim rozumím) – rozumí (když já mluvím)
- Kývou/souhlasí = rozumějí

Jak komunikovat a jaká jsou rizika

- **V komunikačním systému, který osoba se sluchovým postižením ovládá:**

v českém znakovém jazyce

artikulací/odezíráním

psanou formou českého jazyka

neumíme ho a nevíme, kdo ho umí

nemáme kontrolu, čemu je skutečně rozumět

ne každý klient ji skutečně rozumí

- **Kdo mi pomůže aneb s kým mám spolupracovat:**

– tlumočnická služba/tlumočnick

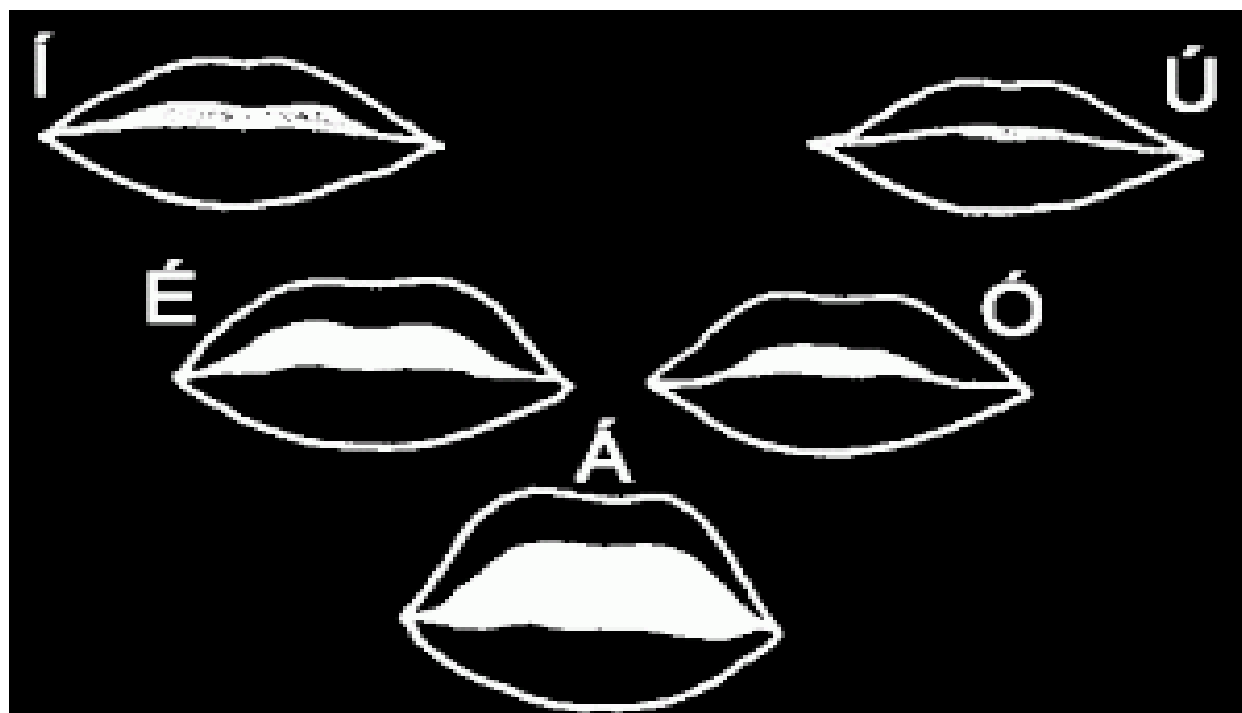
– online tlumočnická služba

– přepisovatel

– organizace pracující s lidmi s různým druhem sluchového postižení

– Komunikace SMS, whatsapp, mail,...

Odezírání – nejisté umění

Sociální práce s lidmi se sluchovým postižením – *naše zkušenost*

- není popsaná
- předpokládá se, že ji dělá někdo jiný
- pocit, že to není nic složitého
- nejasná role rodiny
- nejasná role komunity

Kde jsou bariéry při vstupu do služby/pomoci

- odlišný způsob komunikace a porozumění
- odlišné zvyklosti
- časová náročnost
- organizační náročnost
- role tlumočnicka
- riziko „odkývaného“ souhlasu

Možnosti spolupráce s dalšími odborníky.

Specifika sociální práce s osobou se sluchovým postižením

SLUŽBA:

- Zaměřující se primárně na osoby se sluchovým postižením.
- Zaměřující se na osoby se sluchovým postižením, jako jednu z více cílových skupin.
- Nezaměřující se primárně na osoby se sluchovým postižením.

Rozdíl je v připravenosti/schopnosti zajistit potřebnou pomoc lidem se sluchovým postižením.

Partnerem/spolupracujícím subjektem je tlumočnická služba.

Specifika sociálního poradenství pro SP

Klientela poradny nejen neslyšící, ale i kombinované postižení.

Komunikace - SMS, WhatsApp, osobně, maily, telefonicky, apod.

Psaní a porozumění textům - složitost českého jazyka, odborné i neodborné texty,

- dopis tetě x rozhodnutí z Úřadu práce x
- formuláře, odvolání, žádosti,...

Riziko podpisu

- podepíší, přestože nerozumí
- může být manipulací – výmluva, snaha získat výhodu,...
- obava přiznat, že nerozumí (abych nebyl za hlupáka)

Problematické rodinné vztahy - zásahy slyšící rodiny, tlumočení rodiči/děťmi

Špatná informovanost - ze špatných zdrojů, neznalost terminologie např. u sociálních dávek

Nedorozumění - slyšící často neví, že jedná s neslyšícím (např. soudy)

Osoba se sluchovým postižením a spolupráce

- Sluchově postižení se nacházejí v různých životních situacích
- Speciální služby, které na tyto situace reagují nejsou

Co je potřeba?

- Týmová spolupráce při řešení nepříznivé sociální situace
- Spolupráce na formulaci zakázky
- Spolupráce v průběhu poskytování služby/řešení nepříznivé sociální situace

Tlumočení, technika a služby

- **Tlumočnicko do ZJ** – tzv. komunitní tlumočení (přednáška, soud, banka, úřad, lékař,...)

Sociální služba, tlumočení ve školách, soudní, na policii,...

- **Online tlumočení** (tel. hovory, méně vhodné pro osobní konzultace)

- **O2 – Hovor pro neslyšící a nevidomé** (icq, email, sms..)
- **Simultánní přepis** (online přepis tel. hovoru, nebo při osobním jednání)

Kdo je vaším partnerem aneb s kým mohu spolupracovat

- Jak zajistit potřebnou komunikaci.
- Jaká je legislativní opora.
- Jaké první kroky udělat u nás/vás v organizaci na úřadě.
- Co můžeme udělat hned.

Kdo nám pomůže:

- www.cztn.cz
- <http://www.tichysvet.cz/liberecky-kraj>
- <http://www.liberec.cun.cz/index.php?clanek=7>
- <http://www.czplk.cz/redakce/index.php?clanek=155420&lanG=cs&xuser=55976552550182467&slozka=155420>

Děkujeme za pozornost

Mgr. Martina Macurová
Sociální pracovnice Centra
zprostředkování tlumočnicků pro
neslyšící

E-mail: macurova.cztn@snn-cr.cz

Tel.: 603 946 501

Mgr. Jitka Vrchotová, DiS.
Vedoucí Poradny NRZP ČR,
poradce pro neslyšící,
tlumočnice ČZJ

E-mail: j.vrchotova@nrzp.cz

Tel.: 736 105 585